

Znak pisma: DDR-III.053.1.2023
Warszawa, 22 marca 2023 r.

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (dalej: „ustawa o petycjach”) zawiadamiam o uznaniu petycji w zakresie postulatów nr 1-3 za niezasadną.

UZASADNIENIE

Do Ministra Rozwoju i Technologii wpłynęła petycja z dnia 6 lutego 2023 r. z prośbą o uwzględnienie trzech postulantów:

1. Na przedsiębiorcy powinien ciążyć obowiązek oznaczenia posesji/siedziby prowadzonej działalności wraz z informacją o godzinach jej funkcjonowania.
2. Osoba pełniąca funkcje kierownicze lub przedsiębiorca, właściciel powinien posiadać pieczętę wskazującą zajmowane przez niego stanowisko.
3. Przed zgłoszeniem rozpoczęcia wykonywania działalności osoba, która chce się taką działalnością trudnić, powinna w pierwszej kolejności zaadoptować nieruchomość, oraz nabyć inny majątek trwały, który to będzie służył do wykonywania działalności gospodarczej.

Ad. 1.

Obecnie obowiązujące przepisy prawa nie przewidują obowiązku posiadania szyldu, który zawierałby oznaczenie przedsiębiorcy, jak również informacji dotyczącej godzin otwarcia. Obowiązek taki istniał pod rządami nieobowiązującej już ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej. Jednakże, każdy przedsiębiorca, dla własnego interesu, powinien rozważyć posiadanie takiego oznaczenia, choćby dla celów reklamowych czy informacyjnych.

Obecne rozwiązanie jest wyrazem zaufania państwa do obywateli trudniących się wykonywaniem działalności gospodarczej oraz są wyrazem poszanowania swobody wykonywania działalności gospodarczej na terytorium RP. Swoboda w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce jest regulowana m.in. przez Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (dalej: „Konstytucja RP”) i przez ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (dalej: „Prawo przedsiębiorców”).

Konstytucja RP w art. 20 oraz w art. 22 wprost posługuje się pojęciem wolności działalności gospodarczej. Pojęcie to unormowano w rozdziale I „Rzeczpospolita”, który reguluje naczelną zasadę z punktu widzenia ustroju i funkcjonowania państwa. Konstytucja RP w art. 20 wskazuje, że „społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej”.

Wolność ta obejmuje zatem wolność wyboru rodzaju działalności gospodarczej oraz wolność wykonywania i zaprzestania wykonywania wybranej działalności gospodarczej.

W literaturze podkreśla się, że wolność działalności gospodarczej pełni dwie funkcje. Po pierwsze ma stanowić konstytucyjną zasadę ustrojową, a po drugie ma również charakter publicznego prawa podmiotowego. Samo brzmienie art. 20 oraz art. 22 Konstytucji RP świadczy o tym, że wolność działalności gospodarczej jest zasadą, do której wprowadza się wyjątki, dodatkowo tylko w drodze ustawy, oraz jedynie z uwagi na ważny interes publiczny.

Wobec powyższego podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach. Wprowadzane normy prawne, które stanowią otoczenie prawne przedsiębiorców są wyrazem pro-przedsiębiorczej postawy państwa wobec osób trudniących się prowadzeniem działalności oraz zasadą „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone” (art. 8 Prawa przedsiębiorców). Oznacza to, że przedsiębiorca może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa. Przedsiębiorca może być obowiązany do określonego zachowania tylko na podstawie przepisów prawa. Otoczenie prawne przedsiębiorców powinno stwarzać przestrzeń do wykonywania działalności gospodarczej, dawać możliwość podejmowania decyzji dotyczącej charakteru czy sposobu jej wykonywania, w tym możliwość, a nie obowiązek posiadania szyldu. Każdy przedsiębiorca w granicach prawa powinien mieć możliwość indywidualizowania podjętej działalności według własnego uznania. Pro-przedsiębiorcza postawa państwa wobec przedsiębiorców związana jest z szeregiem zasad, które to zostały wprowadzone tzw. Konstytucją Biznesu. Jednym z jej elementów jest ustawa Prawo przedsiębiorców, w której to preambule wskazano ogólny kierunek przyjętych zasad i otoczenia prawnego przedsiębiorców:

„Kierując się konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a także innymi zasadami konstytucyjnymi mającymi znaczenie dla przedsiębiorców i wykonywanej przez

nich działalności gospodarczej, w tym zasadami praworządności, pewności prawa, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju, uznając że ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu społecznego, dążąc do zagwarantowania praw przedsiębiorców oraz uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłego rozwoju działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji (...)".

Wobec powyższego, prawne otoczenie przedsiębiorców jest kluczem do swobody wykonywania działalności gospodarczej w Polsce i stanowi urzeczywistnienie szeregu zasad, jakimi powinny kierować się organy administracji publicznej stanowiąc nakazy, zasady oraz nowe reguły wobec tej grupy. Kwestię ewentualnego wywieszania szyldu, czy innego oznaczenia przedsiębiorcy, wraz ze wskazaniem dni i godzin otwarcia ustawodawca postanowił pozostawić do indywidualnego uznania przez każdego przedsiębiorcę, dając również w tej kwestii obszar „swobody” dla wykonywania działalności gospodarczej.

Ad. 2.

Na wstępie warto podkreślić, że to podpis/podpisy identyfikują osobę/przedsiębiorcę/podmiot – nie zaś pieczętka. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (dalej: „k.c.”) ani w ustawie z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks handlowy (dalej: „KSH”) nie znajdują się wzmianki o pieczętce i obowiązku jej posiadania.

Jednakże, przepisy nakładają na przedsiębiorcę obowiązki informacyjne, o których stanowi m.in. art. 206 KSH. Zgodnie z jego treścią, przedsiębiorca jest zobligowany do podawania prawnie określonych danych – w przeciwnym razie naraża się na karę grzywny. Nośnikiem wskazanych danych może być pieczęć firmowa, papier firmowy, jak również dane te mogą być wpisywane za każdym razem odręcznie. Istotny bowiem jest fakt, że przedsiębiorca nie zaniechał przedmiotowego obowiązku informacyjnego.

Ponadto, w świetle art. 20 ust. 2 i 4 Prawa przedsiębiorców jedynie firma (nazwa) przedsiębiorcy oraz jego NIP (numer identyfikacji podatkowej), są danymi których urzędy mogą żądać do zidentyfikowania przedsiębiorcy, jeżeli taką miałyby wolę.

W związku z powyższym, w otoczeniu prawnym przedsiębiorców brak jest norm prawnych, które to nakładają obowiązek posiadania pieczętki imiennej, jak również firmowej.

Analogicznie jak w odpowiedzi na postulat nr 1, nie wydaje się być wskazane nakładanie na przedsiębiorców i osoby zajmujące stanowiska obowiązku posiadania pieczętek firmowych, jak również imiennych. Pomimo braku takiego obowiązku, co do zasady przedsiębiorcy posiadają pieczęci firmowe oraz imienne dla swoich pracowników oraz osób wykonujących funkcje w przedsiębiorstwie na podstawie innego stosunku prawnego.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że niektóre instytucje np. bankowe czy ubezpieczeniowe w regulaminach wewnętrznych nakładają na przedsiębiorców obowiązek posiadania pieczętki w celu skutecznego zawarcia umowy, nawiązania stosunku prawnego.

W związku z powyższym, ustawodawca słusznie pozostawia przedsiębiorcom również tę sferę do własnego uznania, kierując się racjonalizmem i swobodą wykonywania działalności gospodarczej.

Ad. 3.

Zgodnie art. 3 Prawa przedsiębiorców, działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Są to kluczowe elementy do uznania, że działalność można uznać za działalność gospodarczą. Każda działalność gospodarcza jest podejmowana z zamiarem osiągnięcia w jej ramach zarobku i ukierunkowana na realizację tego właśnie celu. Czynności, które mu służą, mogą przybrać różną postać i zakres, a ich brak co do zasady powinien świadczyć o braku zamiaru wykonywania działalności gospodarczej. Należy przy tym zauważyć, że k.c. przewiduje, iż działalność gospodarcza wiąże się z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Art. 55¹ tej ustawy precyzuje natomiast, że to ostatnie stanowi zorganizowany zespół składników niematerialnych i materialnych, jedynie jako przykład podając własność nieruchomości lub ruchomości. Tym samym, ustawodawca racjonalnie zakłada, że brak własności składników materialnych nie jest warunkiem, który w jakikolwiek sposób mógłby wykluczać osobę bądź podmiot spod możliwości wykonywania działalności gospodarczej oraz że ta ostatnia może opierać się na korzystaniu ze składników niematerialnych bądź też innych niż własność prawach do składników materialnych.

Oznacza to, że z perspektywy zarobkowego znaczenia prowadzenia działalności, a w konsekwencji gromadzonego i tworzonego majątku, należy uznać, że wskazany w petycji postulat jest zbyt daleko idący. Konsekwencją wprowadzenia proponowanych obowiązków byłoby ograniczenie wykonywania działalności gospodarczej ponad przeciętną i niezbędną miarę, a tym samym naruszenie zasady swobody działalności gospodarczej, o której mowa w punkcie pierwszym przedmiotowej odpowiedzi.

Co istotne, nieustannie prowadzone są prace nad rozwiązaniami mającymi na celu zachęcenie obywateli do podejmowania aktywności ekonomicznej, w tym ułatwienie rozpoczęcia i wykonywania działalności gospodarczej. Ostatnimi z nich są m.in.

- możliwość prowadzenia działalności nierejestrowej - dotyczy drobnej działalności zarobkowej osób fizycznych,
- ulgi w składkach ZUS - początkujący przedsiębiorcy mogą być zwolnieni ze składek na ubezpieczenia społeczne przez pierwsze 6 miesięcy działalności,
- możliwość zawieszenia działalności gospodarczej na dowolny określony czas lub na czas nieokreślony,
- umożliwienie przedsiębiorcom wpisanym do CEIDG korzystanie z prokury – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą mogą ustanawiać prokurentów.

Nałożenie na osoby chcące podjąć działalność gospodarczą obowiązku, o którym wspomniano w postulacie nr 3, stałoby więc w sprzeczności z prowadzonymi działaniami na rzecz rozwoju biznesowego mieszkańców naszego kraju, a w konsekwencji z rozwojem wolnorynkowej gospodarki Polski, która to jest priorytetem.

Pouczenie

1. zgodnie z art. 8 ustawy o petycjach, petycja została zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii, bez podania danych podmiotu wnoszącego, z uwagi na brak wyrażenia na to zgody;

2. zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Guzowski

Zastępca Dyrektora
Departamentu

/ kwalifikowany podpis
elektroniczny /